VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2023. gada 7. jūnijā *

Civildienests – Ierēdņi – Apgādnieka zaudējuma pensija – Atteikums piešķirt – Pārdzīvojušais laulātais – Atbilstības nosacījumi – Laulības ilgums – Iebilde par prettiesiskumu – Civildienesta noteikumu 80. panta pirmā daļa – Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. pants – Bāreņa pensija – Atteikums piešķirt – Jēdziens "apgādājams bērns" – Tiesību kļūda

Lietā T-143/22

OP, ko pārstāv *F. Moyse*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Parlaments, ko pārstāv *J. Van Pottelberge* un *M. Windisch*, pārstāvji,

atbildētājs,

ko atbalsta

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *M. Bauer* un *M. Alver*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs R. da Silva Pasošs [*R. da Silva Passos*], tiesneši I. Reine un T. Pinne [*T. Pynnä*] (referente),

sekretārs: V. Di Buči [*V. Di Bucci*],

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

ņemot vērā, ka trīs nedēļu laikā pēc paziņojuma par tiesvedības rakstveida daļas pabeigšanu izsniegšanas neviens lietas dalībnieks nav iesniedzis pieteikumu par tiesas sēdes noturēšanu, un saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 106. panta 3. punktu nolemjot prasību izlemt bez tiesvedības mutvārdu daļas,

* Tiesvedības valoda – franču.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums [1]

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 270. pantu, prasītāja OP lūdz atcelt Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūnija lēmumu, ciktāl ar to ir noraidīts viņas lūgums saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju saistībā ar viņas laulātā, bijušā Parlamenta ierēdņa, nāvi, kā arī viņas dēla A vārdā atcelt šo pašu lēmumu, ciktāl ar to ir noraidīts viņas lūgums saņemt bāreņa pensiju viņu dēlam ar invaliditāti (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītāja ar B stājās laulībā 1980. gadā. Laulāto laulības šķiršana tika pasludināta 2017. gadā. 2021. gada 29. janvārī prasītāja atkārtoti stājās laulībā ar B. Laulātajiem bija četri bērni; viens no tiem ir šā sprieduma 1. punktā minētais dēls, kurš dzimis [*konfidenciāli*] [2]. 2015. gadā Beļģijas iestādes atzina, ka šim dēlam ir 66 % invaliditāte. 2021. gada 9. aprīļa medicīniskajā izziņā, kas paredzēta prasītājas dēla invaliditātes novērtēšanai, dēla ārsts norādīja, ka viņa invaliditāte [*konfidenciāli*] ir novērtēta 90 % apmērā.

3 B bija bijušais Parlamenta ierēdnis, kurš pensionējās 2019. gada jūnijā. 2020. gada 18. jūnijā tika atzīts, ka viņš ir smags slims, un [*konfidenciāli*] viņš nomira.

4 2021. gada 22. martā B pilnvaroja meitu pārvaldīt attiecības ar Eiropas Kopienu iestāžu kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (KVAS). Meita tajā pašā dienā elektroniskā pasta vēstulē sazinājās ar Parlamenta dienestiem, lai tos informētu par tēva veselības stāvokli, vecāku atkārtoto laulību un viņu četru bērnu esamību. Viņa arī uzdeva jautājumus par mātes tiesībām uz apgādnieka zaudējuma pensiju.

5 2021. gada 25. martā laulāto meita pa elektronisko pastu nosūtīja Parlamenta dienestiem papildu informāciju par saviem vecākiem. Viņa arī norādīja, ka viņas tēva nāve ir nenovēršama un ka viens no viņas vecāku bērniem ir invalīds. Viņa atkārtoti uzdeva jautājumu par mātes tiesībām uz apgādnieka zaudējuma pensiju.

6 2021. gada 29. martā Parlamenta dienesti nosūtīja dokumentus, kas bija jāaizpilda laulāto meitai, lai atjauninātu viņas tēva dokumentāciju. Laulāto meita atbildēja, ka viņas tēvs pirms divām dienām ir nomiris, un uzdeva jautājumus par veicamajām darbībām.

7 2021. gada 30. martā Parlamenta dienesti sniedza atbildi laulāto meitai un lūdza, lai prasītāja aizpildītu iepriekšējā dienā nosūtīto veidlapu. Tajā pašā dienā laulāto meita nosūtīja Parlamenta dienestiem aizpildītos dokumentus, kā arī apliecinošos dokumentus.

8 Parlamenta dienesti tajā pašā dienā apstiprināja, ka ir saņēmuši aizpildītos dokumentus, un nosūtīja laulāto meitai dokumentus, kas jāaizpilda, lai iesniegtu pieteikumu viņas brāļa ar invaliditāti bāreņa pensijas saņemšanai. Tajā pašā dienā laulāto meita arī nosūtīja Parlamenta dienestiem vienu no šiem pienācīgi aizpildītajiem dokumentiem un informēja tos, ka drīzumā tiks nosūtīta arī ārsta izziņa.

[1] Ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

[2] Konfidenciālie dati ir aizklāti.

9 2021. gada 9. aprīlī Parlaments elektroniskā pasta vēstulē informēja laulāto meitu, ka viņas brālim ar invaliditāti bāreņa pensiju nevar piešķirt, jo pieteikums nav saņemts pirms B nāves.

10 2021. gada 15. aprīlī laulāto meita nosūtīja Parlamenta dienestiem elektroniskā pasta vēstuli, ar kuru viņa pieņem zināšanai atbildi par viņas brāļa bāreņa pensiju, atgādina, ka viņam invaliditāte ir jau piecus gadus, un nosūta tiem viņu ģimenes ārsta aizpildītus dokumentus. Viņa arī uzdeva jautājumu Parlamenta dienestiem par viņas brāļa un prasītājas medicīnisko izdevumu atmaksāšanu. Tajā pašā dienā Parlamenta dienesti atbildēja, ka medicīnisko izdevumu atmaksāšana laulāto dēlam ar invaliditāti nav iespējama, jo B nāves brīdī viņš nebija apgādājams bērns. Tāpat tajā pašā dienā laulāto meita nosūtīja elektroniskā pasta vēstuli Parlamenta dienestiem, sniedzot papildu informāciju par ģimenes stāvokli.

11 2021. gada 5. maijā Parlamenta Pensiju un sociālās apdrošināšanas nodaļas vadītājs informēja prasītāju par lēmumu piešķirt viņai pabalstu nāves gadījumā saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") 70. pantu.

12 2021. gada 7. jūnijā Parlamenta dienesti ar apstrīdēto lēmumu informēja prasītāju, ka, pirmkārt, saskaņā ar Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 18. un 20. pantu viņai apgādnieka zaudējuma pensija nevar tikt piešķirta un, otrkārt, ka B nāves brīdī nebija apgādājamu bērnu, kurus atzītu Parlamenta Individuālo tiesību nodaļa, un arī laulāto dēlam ar invaliditāti nebija tiesību uz bāreņa pensiju.

13 2021. gada 10. augustā prasītāja iesniedza sūdzību Parlamentam, kurā viņa lūdza, pirmkārt, atcelt apstrīdēto lēmumu un, otrkārt, piešķirt viņai apgādnieka zaudējuma pensiju, kā arī bāreņa pensiju viņas dēlam.

14 Ar 2022. gada 10. janvāra lēmumu Parlaments noraidīja prasītājas sūdzību (turpmāk tekstā – "lēmums par sūdzības noraidīšanu"). Šajā lēmumā Parlaments, atsaucoties uz Civildienesta noteikumu 80. panta formulējumu, precizēja, ka bērnu nevar atzīt par apgādājamu bērnu atbilstoši Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 5. punktam, ja administrācijai nav iesniegts attiecīgs lūgums un tā nav pārbaudījusi, vai ir ievēroti attiecīgie nosacījumi.

Lietas dalībnieku prasījumi

15 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– vajadzības gadījumā atcelt lēmumu par sūdzības noraidīšanu;

– atzīt viņas tiesības saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju un atzīt viņas dēla A tiesības saņemt bāreņa pensiju;

– piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16 Parlamenta prasījumi Vispārējai tiesai:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

[..]

Par atcelšanas prasījumiem

22 Atcelšanas prasījumu pamatojumam prasītāja izvirza sešus pamatus, kuros lūdz konstatēt apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu un kuri būtībā attiecas sekojoši:

– pirmais pamats par viņas apgādnieka zaudējuma pensiju – uz iebildi par Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 18. un 20. panta prettiesiskumu;

– otrais pamats par viņas apgādnieka zaudējuma pensiju – uz Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 18. un 20. panta piemērošanas kļūdu;

– trešais pamats par viņas apgādnieka zaudējuma pensiju – uz acīmredzamu kļūdu viņas īpašās situācijas vērtējumā;

– ceturtais pamats par viņas dēla bāreņa pensiju – uz iebildi par Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta prettiesiskumu;

– piektais pamats par viņas dēla bāreņa pensiju – uz tiesību kļūdu Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta piemērošanā;

– sestais pamats par viņas dēla bāreņa pensiju, kurš ir izvirzīts pakārtoti – uz Parlamenta pieļauto rūpības pienākuma neizpildi.

[..]

Piektais pamats, kurā apgalvota tiesību kļūda Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta piemērošanā

[..]

– *Par piektā pamata pamatotību*

79 Prasītāja apgalvo, ka Parlaments, pamatodams atteikumu piešķirt bāreņa pensiju viņas dēlam ar to, ka dēls viņas laulātā nāves brīdī nebija atzīts par šī pēdējā apgādībā esošu bērnu, ir pieļāvis Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta piemērošanas kļūdu.

80 Prasītāja uzskata, ka viņas dēls ir Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 5. punktā paredzētajā situācijā, proti, situācijā, kad bērns invaliditātes dēļ nespēj nopelnīt iztiku visā invaliditātes laikā neatkarīgi no vecuma. Tādējādi Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunkta prasības neesot piemērojamas, jo bērns, kuram ir invaliditāte, saņemtu pabalstu automātiski. Turklāt Parlaments esot nepamatoti pieprasījis, lai bērna ar invaliditāti atzīšana tiktu veikta pirms viņa vecāka, kas bija ierēdnis, nāves, lai gan par šo bērnu bija paziņots

Parlamenta dienestiem pirms ierēdņa nāves. Parlamenta dienesti esot pieprasījuši papildu dokumentus tikai divas dienas pēc ierēdņa nāves, lai gan tūlītēja Parlamenta atbilde uz mirušā ierēdņa meitas jautājumiem būtu ļāvusi nokārtot administratīvās formalitātes jau pirms ierēdņa nāves.

81 Parlaments iebilst, ka, lai saņemtu bāreņa pensiju, saskaņā ar Civildienesta noteikumu 80. pantu bērnam ir jābūt "atzītam" par apgādājamu ierēdņa nāves brīdī. Šajā lietā ierēdnis nekad neesot veicis darbības saistībā ar pabalstu savam pilngadīgajam bērnam ar invaliditāti. No Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 5. punkta sistēmas un mērķa izrietot, ka šī pabalsta piešķiršana tiek izlemta pēc lūguma, ar ko ierēdnis administrācijai dara zināmu sava bērna situāciju, kuru iecēlējinstitūcija pēc tam pārbauda. Ar vienkāršu informāciju – bez apstiprinošiem dokumentiem – par tāda bērna esamību, kuram ir invaliditāte, nosūtot šo informāciju elektroniskā pasta vēstulē, ko administrācijai adresējusi bijušā ierēdņa meita, kuras pilnvara attiecas tikai uz tādu lietu izskatīšanu, kas saistītas ar KVAS, nepietiek, lai uzskatītu, ka bērns ir jāatzīst par apgādājamu.

82 Šajā ziņā jāatgādina, ka Civildienesta noteikumu 80. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka tad, ja ierēdnis nomirst un viņam nav dzīvesbiedra, kurš būtu tiesīgs uz apgādnieka zaudējuma pensiju, "mirušā apgādājamie bērni [Civildienesta noteikumu] VII pielikuma 2. panta nozīmē viņa nāves brīdī ir tiesīgi uz bāreņa pensiju [..]".

83 Vispirms jākonstatē, ka Civildienesta noteikumu 80. panta pirmās daļas dažādās valodu versijas ir atšķirīgas. Proti, tikai šīs tiesību normas franču, itāļu un rumāņu valodu redakcijās ir izmantots formulējums "atzītie apgādājamie bērni", bet citās valodu versijās nav izmantots vārds "atzītie". Tā, piemēram, vācu valodas versijā ir atsauce uz "unterhaltsberechtigte Kinder", angļu valodas versijā – uz "children dependent on the deceased", somu valodas versijā – uz "virkamiehen huollettavina olevat lapset" un portugāļu valodas versijā – uz "filhos que sejam considerados como estando a seu cargo".

84 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kādā no Savienības tiesību normas valodu versijām lietotais formulējums nevar būt vienīgais pamats šīs tiesību normas interpretācijai vai arī tam nevar tikt piešķirta prioritāra nozīme salīdzinājumā ar pārējo valodu versijām. Proti, Savienības tiesību normas ir jāinterpretē un jāpiemēro vienveidīgi, ņemot vērā visās Savienības valodās sagatavotās redakcijas. Gadījumā, ja Savienības tiesību teksts dažādu valodu redakcijās atšķiras, attiecīgā norma ir jāinterpretē atbilstoši tiesiskā regulējuma, kurā tā ietilpst, kontekstam un mērķim (skat. spriedumu, 2019. gada 12. septembris, A u.c., C-347/17, EU:C:2019:720, 38. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2018. gada 16. janvāris, SE/Padome, T-231/17, nav publicēts, EU:T:2018:3, 34. punkts).

85 Tādējādi Civildienesta noteikumu 80. panta pirmā daļa ir jāinterpretē, ņemot vērā gan šīs tiesību normas mērķi, gan tās kontekstu.

86 Attiecībā uz bāreņa pensijas saņēmēju, proti, mirušā ierēdņa apgādājamo bērnu, definīciju Civildienesta noteikumu 80. panta pirmajā daļā ir atsauce uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. pantu kopumā, nevis tikai uz minētā panta 2. punktu, kurā ir definēts jēdziens "apgādājams bērns". Tādējādi tiesiskā regulējuma saskaņotības nolūkā, lai definētu jēdzienu "apgādājams bērns", ir nepieciešams atsaukties uz visiem atbilstošajiem VII pielikuma 2. panta noteikumiem (spriedums, 2009. gada 20. janvāris, *Klein*/Komisija, F-32/08, EU:F:2009:3, 39. punkts).

87 Protams, ir taisnība, ka, lai gan Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 5. punktā ir tieša atsauce uz apgādājamā bērna pabalstu, šī panta 2. punkts ir formulēts vispārīgāk. Tomēr VII pielikuma 2. panta 5. punktā paredzētie kritēriji ir pamatoti ne tikai attiecībā uz apgādājamā bērna pabalsta, bet arī uz bāreņa pensijas piešķiršanu. Proti, no zināma vecuma bērniem pašiem būtu jāspēj apmierināt savas vajadzības, un tie nedrīkst radīt slogu Savienības budžetam, un tas attiecas arī uz Civildienesta noteikumu 80. pantā paredzētajiem finansiālajiem pabalstiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 20. janvāris, *Klein*/Komisija, F-32/08, EU:F:2009:3, 40. punkts).

88 Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punktā ir definēts jēdziens "apgādājams bērns", paskaidrojot, ka tas ir "laulībā dzimis, ārlaulības vai adoptēts ierēdņa vai viņa laulātā bērns, kuru ierēdnis faktiski uztur". Šī panta 3. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka apgādājamā bērna pabalstu automātiski piešķir bērniem līdz 18 gadu vecumam, savukārt šī paša panta 5. punkts konkrētāk attiecas uz pilngadīgu bērnu ar invaliditāti situāciju, un tajā ir paredzēts, ka "pabalsta izmaksa par bērnu, kurš [smagas] slimības vai invaliditātes dēļ nespēj nopelnīt iztiku, turpinās visu šādas slimības vai invaliditātes laiku neatkarīgi no vecuma".

89 Turklāt, lai piemērotu Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 5. punktu, iecēlējinstitūcijai katrā konkrētajā gadījumā, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, ir jānosaka, vai runa ir par smagu slimību vai invaliditāti, kuras dēļ bērns nespēj nopelnīt iztiku (spriedums, 2003. gada 21. oktobris, *Birkhoff*/Komisija, T-302/01, EU:T:2003:276, 40. punkts).

90 Šajā ziņā Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 5. punktā izmantotais vārds "turpinās" nenozīmē, ka likumdevējs būtu vēlējies saglabāt pabalstu par bērnu, kuram ir invaliditāte, ja viņš ir sasniedzis pilngadību, tomēr neietver situāciju, kad bērns ir ieguvis invaliditāti pēc pilngadības sasniegšanas. Proti, no judikatūras izriet, ka, lai gan šī tiesību norma acīmredzami attiecas uz gadījumu, kad saskaņā ar 3. punktu un 5. punktu veiktie maksājumi notiek laika ziņā nepārtraukti, nav izslēgts, ka attiecīgā pabalsta izmaksa var tikt pārtraukta (spriedums, 1994. gada 30. novembris, *Dornonville de la Cour*/Komisija, T-498/93, EU:T:1994:278, 33. punkts).

91 Jāpiebilst, ka apgādājamais bērns Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta izpratnē neatkarīgi no tā, vai runa ir par laulībā dzimušu, ārlaulības vai adoptētu ierēdņa vai viņa laulātā bērnu, dod tiesības uz apgādājamā bērna pabalsta izmaksu, ja ierēdnis viņu faktiski uztur un turklāt tas atbilst vienam no minētā panta 3. un 5. punktā uzskaitītajiem nosacījumiem. Tādējādi viņam ir jābūt vai nu jaunākam par 18 gadiem, vai vecumā no 18 līdz 26 gadiem, jāmācās vispārizglītojošā vai profesionālā izglītības iestādē, vai arī viņam ir jābūt smagai slimībai vai invaliditātei, kuras dēļ viņš nespēj nopelnīt iztiku. Katrā no šiem trim gadījumiem Civildienesta noteikumos iecēlējinstitūcijai nav dota rīcības brīvība piešķirt vai nepiešķirt attiecīgo bāreņa pensiju, bet ir saistoša kompetence tādā nozīmē, ka tai, ja tā konstatē nosacījumu izpildi, šī pensija ir jāpiešķir, bet pretējā gadījumā – nav jāpiešķir (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2003. gada 21. oktobris, *Birkhoff*/Komisija, T-302/01, EU:T:2003:276, 38. punkts, un, 2021. gada 17. novembris, KR/Komisija, T-408/20, nav publicēts, EU:T:2021:788, 23. punkts).

92 Tādējādi, lasot kopā Civildienesta noteikumu 80. panta pirmo daļu un VII pielikuma 2. pantu, jāsecina, ka tiesības uz bāreņa pensiju tādā situācijā, kādā ir prasītājas dēls, ir pakārtotas trīs nosacījumu izpildei. Pirmie divi nosacījumi ir materiāli tādā nozīmē, ka prasītājas dēlam ir jābūt smagai slimībai vai invaliditātei, kuras dēļ viņš nespēj nopelnīt iztiku, un ka viņu faktiski ir uzturējis mirušais ierēdnis. Trešajam nosacījumam ir laika nosacījums tādā nozīmē, ka prasītājas dēlam ir jābūt bijušam mirušā ierēdņa apgādībā tā nāves brīdī.

93 Parlamenta argumentu, ka būtu jāpievieno papildu nosacījums, kas saistīts ar lēmuma par apgādājamā bērna statusa atzīšanu pieņemšanas datumu, pamatotību Civildienesta noteikumu 80. pants, lasīts kopsakarā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. pantu, neapstiprina, ņemot vērā šo noteikumu kontekstu un mērķi.

94 Vispirms jānorāda, ka Civildienesta noteikumu 80. panta trešajā daļā ir paredzēts, ka tad, ja ierēdnis vai cita persona, kas ir tiesīga saņemt izdienas pensiju, ir miris un šī panta pirmajā daļā paredzētie nosacījumi nav izpildīti, apgādājamie bērni Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta izpratnē ir tiesīgi saņemt bāreņa pensiju atbilstoši Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 21. pantā paredzētajiem nosacījumiem. Šajā tiesību normā, kas attiecas uz tām pašām tiesībām uz bāreņa pensiju, nav atsauces uz procesuālu nosacījumu par tāda atzīšanas lēmuma esamību, kurš būtu bijis jāpieņem pirms ierēdņa nāves.

95 Tāpat Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 37. pantā, kurā paredzēts līdzīgs mehānisms bāreņa pensijas izmaksai par Savienības darbinieku apgādībā esošiem bērniem, nav paredzēts neviens nosacījums attiecībā uz apgādājamā bērna statusa atzīšanas datumu. Gluži pretēji – Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 37. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka bāreņa pabalsts ir jāpiešķir bērniem, "kurus uzskata par [darbinieka vai personas, kam ir tiesības saņemt izdienas pensiju vai invaliditātes pabalstu,] apgādībā esošiem [nāves brīdī]", atbilstoši nosacījumiem, kas noteikti Civildienesta noteikumu 80. pantā.

96 Protams, kā norāda Parlaments, apgādājamā bērna pabalstu automātiski piešķir bērnam līdz 18 gadu vecumam, bet citos gadījumos – pēc ierēdņa pieteikuma (spriedums, 1990. gada 14. decembris, *Brems*/Padome, T-75/89, EU:T:1990:88, 23. punkts). Tomēr šī pieteikuma vienīgais uzdevums ir ļaut iecēlējinstitūcijai pārbaudīt, vai ir izpildīti šā sprieduma 92. punktā minētie materiālie un laika nosacījumi, un, ja tas tā ir, piešķirt apgādājamā bērna pabalstu. Prasība, ka Parlamenta dienestiem atzīšana bija jāveic pirms nāves, un kas šajās tiesību normās nav paredzēta, ir papildu nosacījums, kurš šajā ziņā nav jāievēro.

97 Turklāt minētajās tiesību normās nav nedz paredzēts, ka pieteikumam ir jābūt kādai īpašai formai, nedz arī, ka tam būtu jāpievieno apliecinoši dokumenti. Tādējādi, piemēram, no faktiem lietā, kurā pasludināts 1994. gada 30. novembra spriedums *Dornonville de la Cour*/Komisija (T-498/93, EU:T:1994:278), izriet, ka apgādājamā bērna pabalsts prasītājai šajā lietā tika piešķirts ar atpakaļejošu spēku, sākot no brīža, kad prasītāja tika aicināta nosūtīt apliecinošos dokumentus.

98 Turpinājumā – ir ticis nospriests, ka apgādājamā bērna pabalsts atbilst sociālās politikas mērķim, ko attaisno izmaksas, kuras izriet no aktuālām un konkrētām vajadzībām saistībā ar bērna esamību un tā faktisko uzturēšanu (skat. spriedumu, 1992. gada 7. maijs, Padome/*Brems*, C-70/91 P, EU:C:1992:201, 9. punkts un tajā minētā judikatūra). Bāreņa pensijas piešķiršanai mirušā ierēdņa apgādībā esošiem bērniem ir līdzīgs mērķis. Taču šāds mērķis netiktu sasniegts, ja iecēlējinstitūcija varētu atteikties piešķirt bāreņa pensiju tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar bērna situāciju, kā arī šā sprieduma 92. punktā atgādināto materiālo un laika nosacījumu dēļ.

99 Lai gan ir taisnība, ka Savienības tiesību normas, kas dod tiesības uz finansiāliem pabalstiem, ir jāinterpretē šauri (spriedums, 1994. gada 30. novembris, *Dornonville de la Cour*/Komisija, T-498/93, EU:T:1994:278, 39. punkts), no iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tikai Civildienesta noteikumu 80. panta un VII pielikuma 2. panta kopīga piemērošana, kurā tiek ņemta vērā tiesiskā regulējuma par bāreņa pensiju vispārējā sistēma, kā arī īpašā situācija, kādā atrodas attiecīgā persona, proti, bērns, kuram ir smaga slimība vai invaliditāte, atbilst sociālās politikas mērķim, kas tiek sasniegts, izmaksājot bāreņa pensiju šādam bērnam, kurš nespēj

nopelnīt iztiku (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumus, 1994. gada 30. novembris, *Dornonville de la Cour*/Komisija, T-498/93, EU:T:1994:278, 39. punkts, un 2011. gada 29. novembris, *Birkhoff*/Komisija, T-10/11 P, EU:T:2011:699, 50. punkts).

100 Tādējādi Civildienesta noteikumu 80. panta pirmajā daļā izmantotā frāze "nāves brīdī" ir jāsaprot kā tāda, kas attiecas uz datumu, kurš jāņem vērā, lai novērtētu, vai mirušā ierēdņa bērns atbilst Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta nosacījumiem, nevis uz datumu, kad iecēlējinstitūcijai ir jāpieņem šāds lēmums. Tas nozīmē, ka tad, ja materiālie nosacījumi attiecībā uz apgādājamo bērnu bija izpildīti pirms ierēdņa nāves, nav nepieciešams, lai pirms nāves tiktu veikti apgādājamā bērna pabalsta saņemšanas administratīvie pasākumi.

101 No visa iepriekš minētā izriet, ka Parlaments, atteikdamies piešķirt bāreņa pensiju prasītājas dēlam, pamatojoties uz to, ka B nāves brīdī Individuālo tiesību nodaļa vēl nebija atzinusi, ka viņa apgādībā ir bērns, ir kļūdaini piemērojis Civildienesta noteikumu 80. pantu, lasot to kopsakarā ar VII pielikuma 2. pantu.

102 Tādējādi piektais pamats ir jāapmierina. Tālab, tā kā atteikums piešķirt bāreņa pensiju ir balstīts tikai uz vienu iemeslu un no iepriekš minētā izriet, ka šis iemesls nav pamatots, apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, ciktāl tas attiecas uz atteikumu piešķirt bāreņa pensiju prasītājas dēlam, un nav jālemj par ceturto un sesto pamatu, kas arī izvirzīti par bāreņa pensijas piešķiršanas atteikumu.

– *Secinājums par atcelšanas prasību*

[..]

104 Savukārt apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, ciktāl tas attiecas uz atteikumu piešķirt bāreņa pensiju prasītājas dēlam, un par ceturto un sesto pamatu nav jālemj.

Par prasījumiem atzīt prasītājas tiesības saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju un viņas dēla tiesības saņemt bāreņa pensiju

105 Prasītāja lūdz Vispārējo tiesu atzīt viņas tiesības saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju un viņas dēla tiesības saņemt bāreņa pensiju. Tāpat viņa lūdz Vispārējo tiesu piešķirt viņas dēlam minēto pensiju.

106 Civildienesta noteikumu 91. panta 1. punkta otrajā teikumā strīdos, kas saistīti ar finansēm, Savienības tiesai ir neierobežota jurisdikcija un tai ir uzticēts uzdevums tostarp pilnībā atrisināt tajā izskatāmos strīdus un garantēt tādu spriedumu par tiesību akta atcelšanu praktisku efektivitāti, kurus tā pieņem civildienesta lietās (skat. spriedumu, 2010. gada 20. maijs, *Gogos* /Komisija, C-583/08 P, EU:C:2010:287, 49. un 50. punkts).

107 Īstenojot savu neierobežoto kompetenci, Savienības tiesa neizdod rīkojumus attiecīgajām iestādēm vai struktūrām, bet attiecīgā gadījumā tai ir kompetence aizstāt tās, lai pieņemtu lēmumus, kuros noteikti ir ietverti secinājumi, pie kādiem Savienības tiesa ir nonākusi strīda juridisko vērtējumu noslēgumā (spriedums, 2021. gada 24. novembris, KL/EIB, T-370/20, EU:T:2021:822, 113. punkts).

108 Jāatgādina, ka atbilstoši judikatūrai "strīdi, kas saistīti ar finansēm" Civildienesta noteikumu 91. panta 1. punkta otrā teikuma izpratnē, ir ne tikai tādas prasības sakarā ar atbildību, kuras darbinieki ceļ pret Savienības iestādi vai struktūru, bet arī visi strīdi, kuru mērķis ir panākt, lai šāda iestāde vai struktūra tiesību pārņēmējiem izmaksātu summu, kuru tie uzskata par tādu, kas tiem pienākas saskaņā ar Civildienesta noteikumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 18. decembris, *Weißenfels/*Parlaments, C-135/06 P, EU:C:2007:812, 65. punkts, un 2010. gada 20. maijs, *Gogos/*Komisija, C-583/08 P, EU:C:2010:287, 45. punkts).

109 No minētā izriet, ka šis strīds, kas attiecas uz apgādnieka zaudējuma un bāreņa pensijas izmaksu, ir finansiāla rakstura strīds.

[..]

111 Saistībā ar bāreņa pensijas piešķiršanu apstrīdētā lēmuma daļēja atcelšana nozīmē, ka Parlaments, pamatojoties uz LESD 266. pantu, pieņem jaunu lēmumu par bāreņa pensijas piešķiršanu prasītājas dēlam. Tādējādi iecēlējinstitūcijai, ņemot vērā šī sprieduma pamatojumu, būs no jauna jāizvērtē prasītājas dēla situācija, lai pārbaudītu, vai ir ievēroti šā sprieduma 92. punktā minētie nosacījumi. Tālab no šā brīža nevar secināt, ka prasītājas dēlam ir tiesības saņemt bāreņa pensiju, un šī pārbaude savukārt būs jāveic iecēlējinstitūcijai (spriedums, 2011. gada 28. septembris, *Allen* /Komisija, F-23/10, EU:F:2011:162, 117. punkts; skat. arī, spriedumu, 2021. gada 24. novembris, KL/EIB, T-370/20, EU:T:2021:822, 121. punkts).

112 Tātad prasītājas lūgums atzīt viņas dēla tiesības saņemt bāreņa pensiju un piešķirt minēto pensiju ir jānoraida kā priekšlaicīgs.

Par tiesāšanās izdevumiem

113 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki savus tiesāšanās izdevumus sedz paši. Tomēr atbilstoši šī paša reglamenta 135. panta 1. punktam, ja to prasa taisnīgums, Vispārējā tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieks, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, savus tiesāšanās izdevumus sedz pats, bet tikai daļēji atlīdzina pretējās puses tiesāšanās izdevumus vai pat vispār tiek atbrīvots no šī pienākuma.

114 Šajā lietā Parlamentam un prasītājai spriedums ir attiecīgi daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs. Ņemot vērā šīs lietas apstākļus, ir jāpiespriež Parlamentam segt savus, kā arī atlīdzināt prasītājas tiesāšanās izdevumus.

115 Padome saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

1) Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūnija lēmums tiek atcelts, ciktāl ar to ir atteikta bāreņa pensijas piešķiršana A.

2) Prasību pārējā daļā noraidīt.

3) Parlaments sedz savus, kā arī atlīdzina OP tiesāšanās izdevumus.

4) Eiropas Savienības Padome savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

da Silva Passos Reine Pynnä

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2023. gada 7. jūnijā.

[Paraksti]